

КЛІМАВІЦКАЯ ІНФА-ПАНАРАМА

№7(83)

10 траўня 2012 Клімавіцкі грамадска-палітычны бюлетэнь

ТРИ СЛАВЫ РЯДОВОГО КЛЕЦКО

Сергей АРЖАНЦЕВ

Среди наград Великой Отечественной войны орден Славы занимает своё особое почётное место. Дело в том, что им награждали лиц рядового и сержантского состава Красной Армии, совершивших подвиги храбрости, мужества и бесстрашия. Фактически это был солдатский орден, и получали его только те, кто вплотную соприкасался со смертью на поле боя. Кавалер ордена Славы был в глазах фронтовиков человеком, сумевшим выжить и победить там, где это было просто невозможно сделать. А ведь некоторые герои Великой войны были награждены всеми тремя степенями этого ордена! Об одном из таких людей, нашем земляке, мы хотим рассказать читателям «Клімавіцкай Інфа-Панарамы».

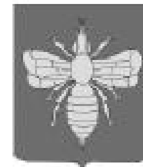
Афанасий Васильевич Клецко родился в 1911 году в деревне Кулешовка Климовичского района. До войны работал кузнецом в колхозе. В армию был призван после освобождения Климович от немецко-фашистских оккупантов. Произошло это в октябре 1943 года, когда Афанасий Клецко стал сапёром в одном из подразделений 1-го Белорусского фронта. А в ноябре 1943 года, как известно, Указом Президиума Верховного Совета СССР был учреждён орден Славы.

Первое боевое крещение новобранец Клецко получил во время выполнения задания на реке Проня Могилевской области. Там происходили ожесточённые столкновения с противником, подготовившим хорошо укрепленную долговременную оборону. Ежедневно гибли сотни и тысячи советских солдат, штурмовавших немецкие укрепления. Чтобы узнать слабые места в обороне врага, командование распорядилось послать разведку за линию фронта. Группа сапёров, в которую входил Афанасий Клецко, должна была сделать проходы в минных и проволочных заграждениях врага. Вся операция происходила ночью, в темноте и под непрерывным пулеметным обстрелом. Но проходы во вражеский тыл были обеспечены. Рядовой Клецко лично обезвредил более тридцати мин, что позволило нашим разведчикам незаметно проникнуть на вражескую территорию. Утром они вернулись с двумя «языками», давшими ценные показания командованию фронта. За участие в этой операции и смертельный риск во время её проведения сапёр Клецко был награждён своим первым орденом Славы.

Другой орден был вручен за подвиг при отражении фашистских атак в районе реки Ширвинтас (Литва). В августе 1944 года фашисты сосредоточили в этом месте мощную пехотно-танковую группу. Стало ясно, что они собираются контратаковать наступающие советские войска. Разведка установила, что войска противника будут идти через невзорванный мост на реке Ширвинтас. Чтобы сорвать вражескую контратаку, двум лучшим сапёрам полка – сержанту Зотову и рядовому Клецко – поставили задачу взорвать мост во что бы то ни стало. Операция осложнялась тем, что немцы уже находились на другом берегу реки и держали мост под обстрелом. Но два героя смогли пробраться незамеченными к мостовым опорам, обложить их взрывчаткой и подорвать. Атака немецких танков была сорвана, а на груди Афанасия Клецко засиял орден Славы II степени.

Третья награда была получена перед самым концом войны в апреле 1945 года. Подразделение сапёров обезвреживало мины на пути наступления советских войск. Их беспрерывно обстреливали из немецких окопов, но смертельно опасная работа продолжалась. В этот день Афанасий Клецко снял не один десяток мин. О том как это было лучше всего рассказать словами из наградного листа: «14.4.1945 г. для обеспечения действия силовой разведки под сильным огнем противника проделал проход в минных полях и проволочном заграждении противника. При этом не оставил в проходе в минном поле ни одной мины от своей траншеи до траншеи противника. При проделывании прохода был тяжело ранен, но несмотря на это работу продолжил и закончил. Достоин награждения орденом Славы I степени».

Свою третью Славу рядовой Клецко получил уже после госпиталя. Война закончилась, началось мирное время. Афанасий Васильевич вернулся в родной колхоз, где как и раньше стал заниматься кузнечным делом. Он победил в Великой войне и заслужил признание и благодарность потомков, вечную память всех последующих поколений. Его солдатские награды спустя много десятилетий напоминают, какой неизмеримо тяжёлой ценой была достигнута эта ПОБЕДА.

НЕМЦЫ ОБЕСПЕЧИВАЮТ СТАРОСТЬ НАШИХ ВЕТЕРАНОВ

Александр ВЛАД

Немцы обеспечивают старость наших ветеранов«Белорусское государство всегда поддерживает тех, кто помогал строить экономику, формировать социальную сферу и создавать культуру суверенного государства, а сегодня в силу возраста сам нуждается в помощи и защите» - Народная газета.

В Беларуси сегодня проживает более 2,5 миллиона представителей старшего поколения, которые получают различные виды пенсий. Сегодня в каждом административном районе созданы и активно развиваются территориальные центры социального обслуживания населения. Подобные заведения существуют и у нас на Климовщине, например, Дом ветеранов и больница сестринского ухода в агрогородке Милославичи. И это, конечно, правильно, ведь наши пенсионеры помогали строить экономику и формировать социальную сферу, как пафосно пишут государственные СМИ.

Но хочется отметить, что не только одно белорусское государство по мере сил выполняет свои гарантии и обещания. О наших стариках, как ни удивительно, также помнят и заботятся иностранцы. Например, очень значительный вклад вносит благотворительная инициатива из города Хаген (Германия). На протяжении ряда лет члены инициативы помогают одиноким пожилым людям, находящимся в Доме ветеранов. Собрав определённую сумму денег, немцы приезжают в Климовичи, где дополнительно закупают всё необходимое для обслуживания проживающих в данном учреждении.

О визитах европейских друзей периодически сообщается в районной газете. Так, делегация из Германии, возглавляемая Мартином Бранденбринком и Томасом Гроссе, и в этом году побывала в Доме ветеранов в Борисовичах. В каждый приезд они всегда оказывают существенную благотворительную помощь, размер которой достиг 9 тысяч евро. На эти деньги приобретался подстилочный материала для тяжелобольных, бойлер, стиральная машина «Самсунг», закупались моющие и чистящие средства. А сейчас для больницы сестринского ухода в Милославичах был куплен холодильник. Кстати, мало кто помнит, но именно граждане ФРГ собрали средства на восстановление православного храма в деревне Милославичи. Было собрано 10 тысяч марок, а руководитель благотворительной организации Адам Тройер из Рейн-Нае пожертвовал на строительство более 15 тысяч марок.

Конечно, не стоит и сравнивать их возможности в условиях капитализма с нашими средствами в хвалённом социально справедливом государстве. У нас на каждый день Победы говорят о внимании к ветеранам войны. Но ведь и в Германии пособия и выплаты гарантируются лицам немецкого происхождения, «выполнявшим уставную военную службу в соответствии с правилами её прохождения и до 9 мая 1945 служившим в немецком вермахте». Плюс бесплатный проезд в общественном транспорте, плюс льготы по оплате аренды жилья, плюс бесплатное медицинское обслуживание с возможностью двухразовой бесплатной госпитализации в течение года. А если немецкий ветеран побывал в плену, сумма пенсии ему повышается, а количество бесплатных госпитализаций не ограничено. Также около 400 евро получают вдовы солдат вермахта, как погибших на войне, так и умерших после её окончания. Правительство Германии даже берёт на себя часть расходов по посещению ветераном мест, где он воевал, в том числе и за границей. Можно перечислять и дальше, но суть вовсе не в названных цифрах. Предлагаю задуматься о том, как мы живём сейчас, как собираемся жить дальше, и почему не желаем знать, как живут в других странах.

У ЧЭХІІ ЗМАГАРЫ З ДЫКТАТУРАЙ ПРЫРОЎНЕНЫЯ ДА ВЕТЭРАНАЎ

Міністр абароны Чэхіі Аляксандр Вондра ўручыў пасведчанні ўдзельнікам антыкамуністычнага супраціву ў Чэхаславакіі. Яны таксама атрымалі памятны знак і шэраг ільготаў. Аб гэтай падзеі праінфармавала сваіх слухачоў незалежнае беларускае Радыё Свабода.

Закон аб так званым «трэцім супраціве» ўступіў у сілу ў Чэхіі летась, на гадавіну «аксамітнай рэвалюцыі» 17 лістапада. Людзям, якія пацярпелі за сваё змаганне з камуністычным рэжымам — напрыклад, былі асуджаныя, закон дае права на грашовую кампенсацыю (100 тысяч крон, каля $5300), а ў выпадку нізкай пенсіі — права на яе павышэнне да сярэднестатыстычнага ўзроўню.

Грамадзянам, якія змагаліся са зброяй у руках, надаецца статус ветэранаў (права на санаторый і іншыя адпаведныя льготы). Сёння пасведчанні атрымалі 23 чалавекі, усяго міністэрству пададзена каля трох тысяч заяваў.

КТО ЗАПЛАТИТ ГОСУДАРСТВУ — БЫВШИЙ ДИРЕКТОР ЛВЗ ИЛИ ЕГО БЫВШАЯ ЖЕНА?

Тимур НЕЗВАНОВ

Не так давно авторитетный белорусский портал naviny.by разместил сообщение под интригующим названием «Кто должен платить по счетам зэка?». Автор материала журналист Виктор Федорович рассказал о ситуации, которая при всей необычности случившегося является достаточно типичной для нашей системы правосудия. Но вначале — подробности.

Бывший генеральный директор Климовичского ликероводочного завода Вячеслав Ромашкевич был приговорен к 10 годам лишения свободы ещё в 2009 году. Как это произошло, напомнили naviny.by, процитировавшие материалы уголовного дела. Следствие установило, что В.А. Ромашкевич, «являясь гендиректором завода, в период с 8 января 2002 года по 5 октября 2004 года, действуя в составе организованной группы, с использованием своих служебных полномочий завладел имуществом предприятия на сумму 548 117 997 рублей». Также он продолжил свои преступные действия и в должности исполняющего обязанности генерального директора ЧПУП «Пищевой комбинат Белкоопсоюза», где «с 31 марта по 25 августа 2005 года, действуя в составе организованной группы, с использованием своих служебных полномочий завладел имуществом пищевого комбината на сумму 128 223 415 рублей».

Как отмечает Виктор Федорович, очевидно, что правосудие не забыло проиндексировать ущерб: в места не столь отдалённые осуждённый Ромашкевич прибыл уже с иском, превышающим 2,7 млрд. рублей. За три последовавших после этого года отсидки он погасил лишь 724 950 рублей. Ясно, что в условиях ИТК добиться больших результатов весьма и весьма проблематично. И совершенно понятно, что сегодня бывший гендиректор ЛВЗ при всём желании просто не в состоянии рассчитаться по миллиардным долгам с государством. Что же последовало дальше? Администрация колонии, где Ромашкевич отбывает наказание, предложила это сделать… его бывшей жене.

Как сообщили интернет-газете Naviny.by в ИПУ «Платформа», женщина получила из ИК-19 (Могилёв) извещение о том, что осуждённый В.А. Ромашкевич нанёс материальный ущерб государству на сумму 2 792 830 333 рубля, а «на сегодняшний день (12 апреля 2012 года. — Naviny.by) сумма задолженности составляет 2 792 105 383 рубля». При этом начальство колонии почему-то совсем не смутило то, что с этой женщиной Вячеслав Ромашкевич давно находится в разводе. Но дело, собственно, даже не в этом.

Журналист Виктор Федорович абсолютно верно указывает на то, что деятельность правоохранительной системы вызывает массу вопросов. Например, система нацелена на возмещение ущерба по экономическим и уголовным преступлениям, и готова выполнять эту задачу, наверное, любой ценой. Любой и к тому же не самой эффективной и оправданной. Видимо, проще просить деньги, нежели создавать условия, при которых осуждённые могут продуктивно работать и зарабатывать деньги для государства.

Об этом красноречиво свидетельствует текст типового извещения, которое получила бывшая супруга осуждённого: «Администрация учреждения обращается к вам с просьбой оказать посильную помощь в погашении нанесённого материального ущерба вашим мужем. Денежные средства для этого (в полном объеме или частями) вы можете почтовым переводом направить в колонию на имя вашего мужа либо погасить иск через суд».

Как говорится, окажите посильную помощь, пришлите миллиард почтовым переводом. Честное слово, это было бы смешно, если бы не было так грустно.

УВОЛИЛ ЗА ФАЛЬСИФИКАЦИИ, А ПОТОМ СДЕЛАЛ ВИЦЕ-ПРЕМЬЕРОМ

В начале апреля Лукашенко назначил Михаила Русого, возглавлявшего ранее министерство сельского хозяйства и продовольствия, заместителем председателя Правительства РБ.

Примечательно, что в 2003 году президентским указом Михаил Русый был освобожден от должности министра сельского хозяйства «за неисполнение поручений главы государства об обеспечении полной и своевременной выплаты заработной платы работникам агропромышленного комплекса и погашении задолженности перед населением и сельскохозяйственными организациями за сданную сельскохозяйственную продукцию, а также за фальсификацию отчётных данных по этим вопросам».

Но в мае 2010 года он был вновь назначен министром сельского хозяйства и продовольствия. И вот теперь — занял место заместителя премьера.

ДЭПУТАТЫ ПАКІНУЛІ САБЕ БЯСПЛАТНЫ ПРАЕЗД

За дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў і сябрамі Савету Рэспублікі захоўваецца бясплатны праезд у грамадскім транспарце, паведаміла Радыё Свабода. Гэта норма захавалася ў прынятых Палатай прадстаўнікоў у другім чытанні змяненнях і дапаўненнях да закону «Аб статусе членаў Нацыянальнага сходу Беларусі».

ЛЮДИ ХОТЕЛИ КАК ЛУЧШЕ, А ПОЛУЧИЛОСЬ КАК ВСЕГДА

Михаил ПЕТРОВ

Активисты общественной кампании «Говори правду» из Климовичского района провели сбор подписей за ремонт автодороги в деревне Павловичи. Сделать это их побудили просьбы местных жителей, указавших, что «дорожная проблема» давно нуждается в решении. На первый взгляд, подобная инициатива заслуживает только поощрения. Но то, что последовало дальше, происходило в полном соответствии с известным выражением — хотели как лучше, а получилось как всегда.

Координатор кампании «Говори правду» по Климовичскому району Александр Балобин рассказал сайту zapraudu.info о причинах, побудивших взяться за эту инициативу:

— Автодорога проходит непосредственно через деревню Павловичи и уже длительное время требует ремонта. Местные жители обратились к нам за помощью в решении этой проблемы, и мы с 17 апреля начали сбор подписей под обращением в райисполком. Люди подписывались охотно, проблема действительно наболевшая и требующая безотлагательного решения.

Буквально за два дня активисты собрали несколько десятков подписей, которые были переданы в Климовичский райисполком. Как говорит Александр Балобин, люди ожидали, что после коллективного обращения власти отреагируют и займутся ремонтом проезжей части. Обращение было зарегистрировано 19 апреля в соответствующем отделе райисполкома под номером № 86-3-кол.

Но реакция районных властей оказалась совсем не такой, как ожидали жители Павлович. Через неделю в деревню приехала милиция. На протяжении нескольких дней сотрудники Климовичского РОВД обошли всех, кто подписался под обращением в райисполком. У людей брали объяснения, что они действительно сами поставили подписи под этим обращением.

— Я считаю, что имеет место попытка просто запугать людей, чтобы они отозвали свои подписи, — прокомментировал происходящее координатор кампании «Говори правду» по Климовичскому району Александр Балобин. — Сотрудники милиции опрашивали людей, ко мне тоже приходил младший лейтенант, кстати, несмотря на праздничный день 1 мая. Спрашивал, почему собирали подписи и действительно ли дорога требует ремонта, как будто он этого сам не видит. Сказал, что проверка проводится по заданию райисполкома. Однако людей запугать не удалось, они подтверждают, что подписывались под обращением по собственной инициативе. Очень неприятно, что местные власти, вместо того, чтобы решать проблемы, стараются снизить гражданскую активность людей с помощью таких вот методов.

БЮЛЕТЭНЬ «ПАЛІТВЯЗНІ» ПАЧАЎ ВЫХОДЗІЦЬ У МАГІЛЁВЕ

«Галоўная мэта бюлетэню — інфармаванне магілёўцаў пра існаванне ў краіне палітычна зняволеных людзей, каб яны пачалі цікавіцца палітвязнямі, выяўлялі сваю салідарнасць. Мы хочам, каб у паветры лунаў такі дыскурс асуджэння, што ёсць людзі незаконна асуджаныя, каб гэта было грамадскай думкай і спрыяла вызваленню гэтых людзей», — паведаміў для Радыё Свабода галоўны рэдактар выдання Вітольд Няўрыда.

Адначасова на сайце «Наш Магілёў», які таксама рэдагуе Вітольд Няўрыда, з'явілася рубрыка «Навіны палітвязняў». У ёй, а таксама ў бюлетэні публікуецца інфармацыя пра асуджаных з палітычных меркаванняў, піша БелПАН.

ШВЕЙЦАРЫЯ ЗНАЧНА ПАШЫРЫЛА САНКЦЫІ Ў ДАЧЫНЕННІ ДА БЕЛАРУСІ

Паводле БелаПАН, 30 красавіка швейцарскі Дзяржсакратарыят па эканамічных справах паведаміў, што ў спіс прадстаўнікоў беларускай дзяржавы, якім забаронены ўезд у Швейцарыю і чые актывы на яе тэрыторыі падлягаюць замарозцы, ўнесена яшчэ 68 прозвішчаў. Цяпер суб'ектам швейцарскіх санкцый у дачыненні да Беларусі з'яўляюцца 243 чалавекі. У спіс таксама дададзеныя 32 кампаніі, большасць з якіх звязаны з беларускім бізнэсмэнам Уладзімірам Пефціевым.

Такім чынам, Швейцарыя, якая не з'яўляецца членам ЕС, падтрымала санкцыі ЕС, прынятыя ў лютым і сакавіку гэтага года.

РУХ ЗА СВАБОДУ ЗАКЛІКАЕ ЗЛАДЗІЦЬ БЕЛ-ЧЫРВОНА-БЕЛУЮ ХВАЛЮ

Рух «За свабоду» прапануе выказаць сваё стаўленне да беларускай нацыянальнай сімволікі — бел-чырвона-белага сцяга і герба «Пагоня». Актывісты Руху заклікаюць неабыякавых людзей насіць бел-чырвона-белыя стужкі, вешаць іх на машыны, на дрэвы.

Узяць стужкі можна на офісах Руху «За свабоду» (Мінск, пр-т Незалежнасці, 80-73) і Партыі БНФ (Мінск, вул. Чарнышэўскага, 3).

СПАЧАТКУ СВАБОДА СЛОВА, ПОТЫМ БАЛОНСКІ ПРАЦЭС

У Бухарэсце 27 красавіка 2012 года міністры 47 краінаў-удзельніцаў Балонскага працэсу адмовілі Беларусі ў сяброўстве ў гэтак званай «Балонскай групе» — найбуйнейшай арганізацыі вышэйшай адукацыі ў Еўропе. Яшчэ ў студзені 2012 году працоўная група Балонскага працэсу (Bologna Follow-Up Group) рэкамэндавала не прымаць Беларусь у склад арганізацыі.

Пра перспектывы ўдзелу Беларусі ў Балонскім працэсе карэспандэнт Радыё Свабода Рыкард Юзьвяк пагаварыў з Дэнісам Эбатам, прэс-сакратаром камісара Еўразвязу па адукацыі Андрула Васіліў.

— Чаму Беларусь не стала сябрам Балонскай групы?

— Таму што 47 краінаў сябраў Балонскай групы адчуваюць, што сітуацыя ў краіне не дастаткова адпавядае патрабаванням, каб стаць сябрам групы. Канкрэтна маецца на ўвазе недахоп незалежнасці ўніверсітэтаў, адсутнасць свабоды выказвання, свабоды ўдзелу студэнтаў у грамадскім жыцці. Пакуль урадам Беларусі праводзіцца такая палітыка, дзверы будуць зачыненыя. Краіны-сябры падтрымалі рашэнне камісіі ў гэтай справе. Мы не хочам цалкам зачыняць дзверы. Таму мы працягваем супрацу зь беларускімі ўніверсітэтамі. Мы працягваем аказваць падтрымку. Мы згодныя, што Беларусь не гатовая далучыцца да Балонскага працэсу, пакуль Беларусь не забяспечыць студэнтам свабоду слова, пакуль ея дасць універсітэтам самакіраванне без умяшання дзяржавы.

— Што Беларусь страціла ў сувязі з гэтым?

— Беларусь страціла магчымасць быць часткаю Балонскага працэсу, прымаць рашэнні ў найбуйнейшай арганізацыі вышэйшай адукацыі ў Еўропе. Я ведаю, што яны спрабуюць выканаць некаторыя захады па мадэрнізацыі. Але што ж, калі яны не збіраюцца падзяляць тыя самыя каштоўнасці, як усе іншыя ў межах Балонскай групы, у тым ліку аўтаномію

універсітэтаў, свабоду выказвання для студэнтаў. Шмат прыкладаў, як студэнты ў Беларусі сутыкнуліся з абмежаваннямі з гэтай прычыны. Пакуль гэта ўсё ёсць, Беларусь не можа ўдзельнічаць у працэсе прыняцця рашэнняў.

Балонская група складаецца з краінаў, якія з'яўляюцца часткай Балонскага працэсу. Мэта Балонскага працэсу — стварэнне Еўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі.

У Балонскую групу ўваходзяць сёння 47 краінаў + Еўрапейская Камісія: Албанія, Андора, Арменія, Аўстрыя, Азербайджан, Бельгія, Боснія і Герцагавіна, Баўгарыя, Харватыя, Кіпр, Чэшская Рэспубліка, Данія, Эстонія, Фінляндыя, Францыя, Грузія, Грэцыя, Ватыкан, Вугоршчына, Ісландыя, Ірландыя, Італія, Казахстан, Латвія, Ліхтэнштэйн, Літва, Люксэмбург, Мальта, Малдова, Нямеччына, Чарнагорыя, Нідэрланды, Нарвегія, Польшча, Партугалія, Румынія, Расія, Сербія, Славакія, Славенія, Гішпанія, Швецыя, Швейцарыя, Македонія, Турцыя, Украіна, Вялікабрытанія + Еўрапейская Камісія

БЕЛАРУСЬ ЗАСТАЕЦЦА БЕЛАЙ ПЛЯМАЙ НА МАПЕ ЕЎРОПЫ

Мікола БУГАЙ, Наша Ніва

Беларусь адзіная сярод краін Еўропы не далучылася да Балонскага працэсу. Балонскі працэс — гэта механізм збліжэння сістэм адукацыі ў Еўропе. Расія далучылася да яго ў 2003 годзе, Украіна — у 2005-м, Казахстан — у 2010-м. Ён забяспечвае ўзаемнае прызнанне дыпломаў. Таксама ён дае адзіныя крытэры ацэнкі якасці адукацыі, а студэнтам — магчымасць выбару дысцыплін, якія яны вывучаюць. Студэнты і выкладчыкі маюць магчымасць пераязджаць з універсітэта ва ўніверсітэт і з краіны ў краіну.

У еўрапейцаў не ўкладаецца ў галаве, як можна выключаць студэнтаў з універсітэтаў за ўдзел у палітычнай дзейнасці. У свой час агіду еўрапейцаў выклікалі справы беларускіх студэнтаў Хомы і Шапуцькі.

Магчымасць выкладаць у беларускіх універсітэтах таксама залежыць ад палітычных поглядаў і лаяльнасці, асабліва ў рэгіянальных ВНУ. У Беларусі немагчыма стварыць ВНУ, калі заснавальнік не звязаны з лукашэнкаўцамі. Тыповы прыклад: ЕГУ пазбавілі рэгістрацыі, і ён дагэтуль вымушаны працаваць у Вільні.

Наступны шанец далучыцца да працэсу наша краіна атрымае толькі ў 2015 годзе. Пакуль вердыктам міністраў адукацыі еўрапейскіх краін стала: «Беларусь не выконвае прынцыпы

і не трымаецца каштоўнасцяў Балонскага працэсу, такіх як акадэмічная свабода, інстытуцыйная аўтаномія і студэнцкі ўдзел у кіраванні вышэйшай адукацыяй».

ГЕНІЙ ГЕНІНА

Алесь ЛАПО

Імя Роберта Геніна і сярод беларускіх мастацтвазнаўцаў да апошняга часу хавалася за завесай таямніцы. Настолькі адарваў яго лёс ад родных мясцін, ад савецкай мастацкай школы, што сваім яго тут ніколі не лічылі. Аднак у сусветны мастацкі кантэкст пачатку XX стагоддзя ён гарманічна ўпісваўся і нават ўзбагачаў яго. Прага знаходзіцца ў авангардзе сусветнага мастацтва і выключны талент закінулі ўраджэнца клімавіцкай зямлі Роберта Геніна ў Мюнхен і Парыж яшчэ ў юнацкім узросце. Але менавіта на Клімаўшчыне ў яго з'явіўся талент мастака, і ў сваёй далейшай творчасці ён часта вяртаецца да матываў роднай зямлі.

Нарадзіўся Роберт Генін у габрэйскай сям'і гандляра ў вёсцы Высокае. Аднак, пасля таго як у 1884 г. дом па віне будучага мастака згарэў, сям'я перабралася на радзіму дзеда — у мястэчка Красавічы. У сваіх пазнейшых успамінах Роберт не аднойчы ўзгадваў зялёную царкву ў Красавічах і беспрасветнае п'янства сялян. Да 1898 г. Роберт навучаўся ў школе ў Клімавічах, вяртаючыся ў вёску на лета. У гэты год дзядуля накіраваў яго вучыцца ў Віленскае мастацкае вучылішча з надзеяй, што ўнук вернецца ў Клімавічы і адчыніць там фотаатэлье. Але Роберт не затрымаўся ні ў Вільне, ні ў Адэсе, дзе працягваў мастацкую адукацыю. У 1902 г. юнак накіраваўся ў Заходнюю Еўропу, прагнучы вядомасці і салодкага жыцця. І выбраў для пачатку Мюнхен, які ў іерархіі мастацкага авангарду саступаў бадай што толькі Парыжу. Гэтыя культурныя цэнтры і стануць прыстанішчам авантурнага мастака ў Еўропе. Генін ўжо праз два гады спрабуе здзівіць Парыж, жыве ў камуне мастакоў у французскай сталіцы, пазней селіцца ў знакаміты парыжскі "Вулей", жыхарамі якога ў розны час з'яўляліся вядомыя ураджэнцы Беларусі Марк Шагал, Хаім Суцін, Восіп Цадкін.

Аднак у Францыі штосьці не задалося, і амбітны мастак хутка вяртаецца ў Баварыю і робіць там сабе імя дзякуючы часопіснай графіцы. Але карыкатуры ў перыёдыцы прыносяць Геніну адзінае што стабільны заробак, аднак сапраўдны смак творчасці ён знаходзіць толькі ў вялікіх мастацкіх формах. Ён стварае серыю пейзажаў баварскіх мястэчкаў, малюе карціны ў стылістыцы манументальнага рамантызму, у якіх узвялічвае гармонію міжчалавечых зносін, яднанне чалавека з прыродай і яго працу. У 1913 г. у знакамітай мюнхенскай галерэі Танхаўзера адбылася першая персанальная выстава Роберта Геніна. Дарэчы пра ўзровень галерэі гаворыць тое, што ў гэтым жа годзе тут адбылася першая ў свеце рэтраспектыва творчасці Пабла Пікасо. На хвалі першых поспехаў амбіцыі Роберта Геніна ідуць яшчэ далей: ён марыць працаваць у фрэскавым жывапісе, але Першая сусветная вайна разбівае гэтыя намеры ўшчэнт.

Вайна карэнным чынам змяняе стылістыку аўтара: ён ужо не малюе ідылічную працу гарманічных людзей, усё часцей у творах з'яўляюцца ноткі экспрэсіянізму і расчаравання. Менавіта ў такім ракурсе была вытрымана другая выстава Геніна ў Мюнхене ў 1917 г. У цяжкі пасляваенны час мастак звяртаецца да гравюры сухой іголкай і літаграфіі. Менавіта ў гэтыя гады Роберт адмаўляецца ад шматлікіх замоў, імкнецца да максімальнай рэалізацыі мастацкага патэнцыяла і церпіць паразу. Толькі ў другой палове 1920-х гг. у яго творчасці заўважаецца рэнесанс і гэта было звязана з яго паездкаў на выспы Ява і Балі, дзе ён робіць шмат карцін з натуры. Гэтыя творы, якія нагадваюць вядомыя таіцянскія пейзажы імпрэсіяніста Поля Гагена, Генін называе росквітам сваёй творчасці. У 1928 г. на хвалі свайго поспеху ў мастацтве Роберт выдае у Берліне багата ілюстраваную кнігу "Далёкі востраў" накладам у 200 тыс. экзэмпляраў. І надалей поспех не адыходзіць: у 1931 г. у Парыжы адкрываецца персанальная выстава Геніна ў галерэі Жак Банжан, якая належыла маладому Крысціяну Дзіору. А вясной 1935 г. адбываецца апошняя персанальная выстава мастака ў галерэі Ліліенфельд у Нью-Ёрку.

Аднак думкі пра прызначэнне свайго мастацтва, упэўненасць, што мастак можа стаць стваральнікам новага свету не толькі на палатне, але і ў жыцці, адкрываюць новы і завяршальны этап у яго жыцці. Генін знішчае свае шматлікія работы, патлумачыўшы, што гэта ўсё толькі "прыгожыя анучкі для хатніх гаспадынь". Ён прагне пераехаць у Савецкі Саюз, дзе людзі, згодна з яго ўяўленнямі робяць агульную вялікую справу. Праз савецкі Чырвоны Крыж ён дамаўляецца пра атрыманне савецкага пашпарта і пераязджае ў краіну саветаў.

Генін мяняе свой велічны асабняк у Ніцы на бяздомнае бадзяжніцтва ў Маскве. Але гэта яго аніяк не турбуе: ён моцна прагне ствараць фрэскі для сталічных новабудаў, быць паўнавартасным будаўніком сацыялізму. Настойлівы мастак два гады працуе над фрэскай "Збор ураджая ў СССР" на фасадзе павільёна "Саўгасы" Усесаюзнай Сельскагаспадарчай выставы. Але мастацкі савет не прыняў гэтай працы (галоўны архітэктар выставы "аказаўся" "ворагам народа") і на працягу аднога лета фрэска была перакрыта вапнай.

У пачатку Вялікай Айчыннай вайны Генін спрабуе запісацца добраахвотнікам на фронт, аднак яго чакае адмова. Пасля гэтага ён пачынае дзяжурыць на дахах і гарышчах маскоўскіх дамоў, ратуючы іх ад запальных снарадаў. Але не адчуваючы сябе патрэбным савецкай дзяржаве ў ваенны час, завяршае жыццё самагубствам, у перадсмяротнай цыдулцы пазначаўшы, што "так як не ў маёй моцы дапамагчы Радзіме ў такую неабходную для яе хвіліну, я сыходжу з жыцця".

Восенню 2012 г. Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь плануе зрабіць выставу работ прадстаўнікоў парыжскай школы жывапісу "Вулей"-ураджэнцаў Беларусі. Сярод твораў Марка Шагала, Хаіма Суціна, Паўла Крэменя знойдзецца месца і палотнам Роберта Геніна.

ПОМНІКІ КЛІМАЎШЧЫНЫ — МІНУЛАЕ І СУЧАСНАСЦЬ

Даніла МЕСЦІЧ

Шчыра кажучы, культурная спадчына Клімавіцкага раёну заслугоўвае не столькі ўвагі, колькі спачування. І гэта не перабольшванне, бо ў Клімавічах амаль не засталося будынкаў, якія сведчаць аб гістарычным мінулым горада. За часы савецкай улады зніклі апошнія прыкметы старажытнасці. Былі вынішчаныя шматлікія цэрквы, перабудаваны архітэктурныя помнікі папярэдніх стагоддзяў. Сучаснае становішча, такім чынам, незайздроснае, пра што можна меркаваць па наступных словах супрацоўніка раённага краязнаўчага музея: "Не багаты наш раён на помнікі гісторыі і культуры. Па колькасці помнікаў ён уступае большасці раёнаў вобласці".

Гэта абсалютная праўда, бо акрамя некалькіх старых пабудоў у наяўнасці толькі воінскія пахаванні, памятныя знакі, ды Ленін з Гагарыным. Ніхто з іх не быў у Клімавічах, але ці варта непакоіцца пра такія дробязі. Няхай правадыр пралетарыяту працягвае стаяць каля Дома Культуры, каб было дзе збірацца райвыканкамаўцам на 7 лістапада. Больш дрэнна тое, што не захаваліся сапраўдныя помнікі мясцовага значэння. Напрыклад, так званы маёнтак пана Яновіча. Ён знаходзіўся недалёка ад вёскі Недзведзь. Апрача маёнтка тут быў спіртзавод, а таксама сад з ліпавай алеяй. Веліч пабудовы адчуваецца і сёння, дом уражвае сваімі памерамі. Былое ўладанне пана Яновіча перажыла рэвалюцыю і дзве сусветных вайны. Але ў пачатку 50-х гадоў у доме адбыўся пажар і з тых часоў ён застаўся напалову разбураным.

Яшчэ больш паказальным фактам з'яўляюцца падзеі вакол разбурэння, а потым і знікнення Куляшоўскай Свята-Ільінскай царквы. Пабудавалі яе ў 1893 годзе ў вёсцы Куляшоўка. Як помнік драўлянага дойлідства была занесена ў Звод помнікаў гісторыі і культуры Беларусі. Пра адметнасць і прыгажосць царквы вельмі добра распавядаецца ў успамінах клімавіцкага краязнаўцы А. М. Кажамякі: "Галоўным упрыгожваннем царквы былі два купалы, на іх крыжы пад колер золата і ў іх былі ўманціраваны разнакаляровыя шкельцы. Прыгожа і ярка свяціліся яны ў пагодныя дні ва ўсе поры года. Далёка былі бачны... Не раз бываў у царкве на набажэнствах і пасля, калі яна засталася без вакон і без дзвярэй. Заўсёды захапляўся якасцю яе апрацоўкі. Ні разу і нідзе не бачыў, каб так старанна падганяліся бярвенні зруба і так злівалася асада вакон і дзвярэй са зрубам. Выдатна была спрацавана царква".

Але, на жаль,зараз на гэтым месцы пустка. Спачатку царкву проста зачынілі і яна стала паступова развальвацца. Потым разбурыўся адзін купал, пачалі ламаца сцены. А ў 2004 годзе тое, што яшчэ ўцалела, завезлі ў Бабруйск. У Клімавічах казалі, што святары з Бабруйска неяк дамовіліся з райвыканкамам і атрымалі такі незвычайны падарунак. Пашкоджаны будынак адрамантавалі і сёння ў ім зноў робяцца набажэнствы. Праз сто гадоў Свята-Ільінская царква працягвае служыць людзям. А вось наш горад згубіў яшчэ адзін выдатны помнік сваёй мінуўшчыны.

ПОТРЕБНОСТЬ В ВОЖДЯХ

Сергей АРЖАНЦЕВ

В прошлогоднем номере Климовичской районной газете «Родная Нива» была опубликована маленькая заметка. Воспроизводим её целиком: «22 апреля представители общественности, активисты БРСМ, ветераны войны и труда, коммунисты района возложили цветы к памятнику В.И.Ленину. С именем вождя мирового пролетариата связывают создание первого в мире советского государства. У нас в Беларуси бережно относятся к своему прошлому. Несмотря на разного рода исторические пересуды, многие белорусы хранят память об этом человеке».

Ну что тут скажешь? Или лучше вовсе не говорить, чтобы не обвинили в «разного рода исторических пересудах». Просто в каждом подобном случае становится обидно за белорусов. Сколько лет нет уже ни КПСС, ни Советского Союза, да и про мировой пролетариат не слышно, а белорусам всё одно и то же втолковывают. Коммунисты района и активисты БРСМ учат их бережно относиться к «своему прошлому». Мы не знаем великих деятелей белорусской истории, почти забыли белорусскую культуру, равнодушны к языку и национальным обычаям. А вот возложить цветы к памятнику Ленина — это всегда пожалуйста. Мы ведь «храним память об этом человеке».

Но ведь все прекрасно знают, в том числе и современные коммунисты с безликими представителями общественности, каким образом формировалась система восхваления вождей в советское время. Делать это стали с самых первых лет Советской власти. В книге "Памяць. Клімавіцкі раён" можно найти красноречивый документ. Это протокол собрания комиссии по организации празднования Октябрьской революции от 18 октября 1918 года. Прошёл только год после революции, а тогдашние большевики умело организовывают народные празднества и торжества: «Праздник продолжается 3 дня. Все организации, участвующие в празднестве, собираются у себя в 12 ч. с флагами и знаменами. Исполком с республиканским, Комитет партии с партийным, а остальные с лозунгами, и направляются рядами на площадь. Все учреждения должны быть разукрашены зеленью и республиканскими флагами, проводятся собрания и митинги».

За семьдесят лет Советской власти общество настолько сильно приучили ощущать потребность в вождях, что эту склонность не вытравишь до сих пор. Поэтому не удивительно, что наши люди, даже после краха ленинизма, готовы нести цветы к ногам поверженного коммунистического кумира.

МАНАЛОГ АБЫВАЦЕЛЯ

(верш напісаны у 1993 годзе)

Алесь ЗВОНАК

*От эпоха дык эпоха,
Не прысніш такую ў сне!
Цэны скачуць, нібы блохі –
Аж падскочыш як уткне!
Я жыхар маёй сталіцы,
Я на пенсіі здаўна.
Гляну ў краме на паліцы –
Не скумекаць ні храна!
“Віскі”, “джын”, “напалеоны”,
“Снікерс”, “брэндзі”, “салямі”…
Разжывіся на мільёны –
Жвачку жуй і ў вус не дзьмі!
Каб уцяміць што за “брэндзі”,
Дзе тавар, а дзе дзярмо,
Трэба скончыць папярэдне
Інстытут замежных моў!
“Зайчанятак” сціснуў жменьку,
Ля прылаўка стаў “ва фрунт”:
- Гарнец бульбы мне, паненка,
- Ды са шкуркай сала з фунт!..
Чую: ўся чарга рагоча,
Я ж не ўтумкаю чаму…
Ён “макдональдсу” не хоча,
“Гамбургер” не ўсмак яму…
Скрозь зямлю мне праваліцца
Тут было б у самы час –
Быў павалены тым блітцэм
Я ў натоўпу на вачах!
Ды ачухаўся ўсё ж неяк –
Ад варот даў паварот…
Не! Знайду я панацэю
Ад усіх сваіх бядот!
Я рашыў спытаць прэм’ера:
- Ваша светласць, адкажы,
Што рабіць пенсіянеру,
Як на мінімум пражыць?
Толькі дзе ты яго зловіш,
Пусціць хто на той парог?!
Ён у зоне той рублёвай
Троп шукае ў соснах трох.
Мы ж, як зайчыкі пад елкай,
У злашчаснай зоне той,
Павярнуць не можам стрэлку,
Каб знайсці кірунак свой.
Так мо трэба для разгону?
Толькі я вам так скажу:
Я баюся слова “зона”,
Як пачую – аж дрыжу!
Зона – дрот, сабакі, вышкі,
Баланда, барак, кандзей…
Забываць пачаў я крышку,
Што было, калі і дзе…
… А вясна не за гарамі,
Дзень расце як на дражджах.
Жыць вучыцца будзем самі
На свой розум, на свой страх!
Што к чаму я разбяруся,
Дзе з падказкаю, дзе сам.
“ Будзем сеяць, беларусы!” –
Броўка некалі пісаў.
Згодзен. Ні бядзе, ні скрусе
Не спыніць вясны хаду –
Будзем сеяць, беларусы!
(Калі паліва дадуць!)
Прыпыніць бы тлум тых сесій,
Пакумекаць бы ладком,
Каб у лужыну не сесці
З пашарпаным тым рублём.
Мы да працы спрыт свой маем,
Хлеб чужы не лезе ў рот.
Зорак з неба не хапаем,
На зямлі зашмат турбот.
Пераб’ёмся. Толькі мала
Нешта стала бульбы ў нас.
Ды амаль не стала сала,
А без сала нам хана!
Што ж?! На цяжкасцях раслі мы,
Як трыпутнік ля дарог,
Паглыталі ўволю сліны
На той заўтрашні пірог!
Ззяла сонца камунізму
Ды за хмаркі заплыло,
Тых, аб ім хто палка трызніў,
Як асенні ліст змяло…
Хай гісторыкі раскажуць,
Дзе тут праўда, дзе мана.
Хто нам браму дзёгцем мажа,
Хто ў балота цягне нас.
Навукоўцы хай прасвецяць,
Ім праз лупу ўсе відно,
Варты хто чаго на свеце,
Дзе дабро, а дзе…
Скрозь – ці ў Менску,
ці ў Бішкеку –
Той жа самы перапляс:
Рабацягу-чалавеку
Шыю муляе пятля.
Курам сніцца смак ячменю,
Згаладалым – калачы.
Нават мудры Авіцэна
Нас дасюль не навучыў,
Як суняць вар’яцтва цэнаў,
Чым пусты кіндзюк лячыць?!
Не такія ж мы няўмельцы.
Як ты там не маракуй, -
Зайчык сам у пастку пнецца…
Хоць зязюляй закукуй,
Хоць ты талеры друкуй!
… Вось такія бугі-вугі –
Сплаў пакорства і маны!
Дык падцягвайма папругі,
Дык падкасвайма штаны!
На такой каларатуры
Я й спыню свой сумны сказ.
Што тут сказана – з натуры
Я спісаў, сябры, для вас!*

БЕЛОРУСАМ РАЗРЕШИЛИ БОЛЬШЕ РАБОТАТЬ

Ольга АНТИПЕНКО, kp.by

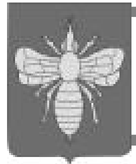
Теперь сверхурочно можно трудиться 180 часов в год, а не 120, как было раньше. Получается, что до сих пор мы могли работать 15 «лишних» дней в году (в пересчете на 8-часовой рабочий день), а сейчас — 22,5! Увеличил допустимые нормы сверхурочных работ президентский Указ (Указ от 5 апреля 2012 года №156 «О некоторых вопросах регулирования трудовых отношений».

Правда, документ чётко оговаривает: сверхурочные работа не должны превышать 10 часов в неделю, а каждый день при этом можно работать не больше 12 часов.

— Условия привлечения работников к сверхурочным работам и порядок их оплаты остались прежними, — уточнили в Министерстве труда и соцзащиты.

То есть, без вашего согласия наниматель не может заставить вас работать больше положенного (кроме исключительных случаев, предусмотренных законом). Платить за сверхурочную работу должны больше, чем за обычную. Кроме того, сверх нормы нельзя работать тем, кому нет 18 лет, а также беременным, мамочкам с детками до 3 лет и некоторым другим категориям.

Кроме того, теперь по новому указу в том случае, если ваше предприятие простаивает и вас отправили в неоплачиваемый или частично оплачиваемый отпуск, вы имеете право работать по совместительству полный рабочий день, а не несколько часов.

КЛІМАВІЦКАЯ ІНФА-ПАНАРАМА

*Клімавіцкі грамадска-палітычны бюлетэнь
Адказны за выпуск: Аржанцаў Сяргей Юр’евіч
Адрас: Клімавічы, вул. Леніна, д. 27а, кв.15.
Надрукавана на ўласным абсталяванні. Наклад 299 асобнікаў
Распаўсюджваецца бясплатна*